

Avlasta rektors administrativa börda

I genomförandet av det nationella utbildningsuppdraget har rektorn en central roll. Rektor har enligt läroplanerna det övergripande ansvaret för verksamheten och är skolans chef för lärare och övrig personal. Utifrån nationella mål och genom de förutsättningar huvudmannen ger är det rektor och lärare som ansvarar för innehåll och struktur i skolarbetet. Rektor är ansvarig för skolans resultat samt att följa upp och utvärdera i förhållande till de nationella målen.

Historiskt har rektorsuppdraget sedan 1950-talet gått från en likformig regelstyrd skola med staten som huvudman där rektor och lärare var anställda av staten, till en idag olikformig resultatstyrd skola med egna mål. Idag är kommunen eller friskolan huvudman eller ägare samt rektorer och lärare är kommunala eller privatanställda tjänstemän. Rektors uppdrag har gått från ett administrativt ledarskap i uppgift att förvalta regelsystemet och organisera verksamheten, till att förutom det administrativa ledarskapet även utöva ett socialt ledarskap.

Det sociala ledarskapet innefattar ansvar för psykosocial arbetsmiljö, personalvård m.m. Det administrativa ledarskapet har på senare tid utökats med ansvar för bl.a. den fysiska arbetsmiljön, budget, löner, ekonomi m.m.

I den nya skollagen som trädde i kraft 2011 skrivs en mer aktiv roll för rektors pedagogiska ledarskap som omfattar både ansvar för skolans målluppfyllelse och lärarnas kompetensutveckling.

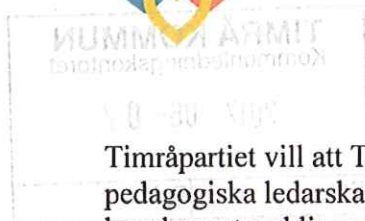
Enligt forskning kring rektors uppdrag som är publicerad på Skolverket¹ så brottas dagens rektorer med det pedagogiska ledarskapet som en avgränsad arbetsuppgift som konkurrerar med så många andra arbetsuppgifter om tiden. Det pedagogiska ledarskapet handlar främst om att leda problemlösningsprocessen i vardagen.

Problemlösningen handlar om att hantera det intensiva händelseflödet och de problem som uppstår i vardagen, vilket är det centrala i det pedagogiska ledarskapet. Just vardagsproblemen är den viktigaste drivkraften för att utveckla det pedagogiska arbetet, men på grund av bristande tid blir hanteringen då "brandkårsutryckning" för att förhindra att de mindre problemen blir större. Om skolan i dessa lägen genomför kortsiktiga åtgärder som att införa sanktioner eller avskilja elever kommer man på sikt inte tillrätta med orsakerna.

Enligt en undersökning av Sveriges utbildningsradio från år 2013 kom man fram till att rektorerna lägger mest tid på administration och ekonomi, därefter elevärenden och personalärenden. På fjärde plats kommer det pedagogiska ledarskapet.

Utifrån de nationella målen finns inga krav på att rektor ska ha ett administrativt ledarskap, utan det är en uppgift kommunen ålagt rektor. Eftersom Timrå kommun är en liten kommun, innebär detta att vi har flera men relativt små skolenheter. Utifrån rektorstjänsterna som är fördelade i kommunen har man snarare tittat på ansvaret över antalet elever och anställda och inte tagit hänsyn till att omfattningen av att rektors arbetsuppgifter är desamma.

¹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/ledarskap-organisation/tema-rektor/temarektor-1.129790>

Timråpartiet vill att Timrå kommuns rektorer ska få möjlighet att lägga mer tid på det pedagogiska ledarskapet, som är kärnan i att utveckla den systematiska kunskapsutvecklingen.

Då omsättningen på rektorer i Timrå kommun under senaste åren har varit hög samt att det är svårt för kommunen att rekrytera nya skolledare, så är det viktigt att skapa en arbetsituation som gör oss till en attraktiv arbetsgivare.

Vi föreslår att:

Att man ser över vilka möjligheter det finns att flytta rektorernas administrativa uppdrag och ekonomiska ansvar till en annan post.

Att under några år införa detta och sedan utvärdera på vilket sätt verksamhet och ekonomi har förändrats.

Robert Thunfors